



„...ha Kijev elfogadja a nyelvtörvényt” – nyilatkozta Szerhij Ratusnyak volt ungvári polgármester. Hennagyij Moszkal, Kárpátalja kormányzója – aki szintén ukrán –, sem volt nagy véleményrel a törvénytervezetről, egyszerűen provokációnak nevezte. A megye első embere szerint készítői a saját házuk táján kezdjék a tisztogatást, tanítsák meg a törvényhozás résztvevőit az államnyelvre, s ne a kisebbségeket háborgassák. Továbbá emlékeztetett arra, hogy a Legfelsőbb Tanács legtöbb képviselője oroszul beszél, és különben sem ártana inkább a gazdasági problémákkal foglalkozni.

Természetesen a nemzetiségek zsebében is kinyílt a bicska, Szijjártó Péter pedig kijelentette, hogy Magyarország nem tűri, hogy keresztül vigyék a törvénytervezetet. És valóban érthetetlen, hogy a kijevi parlament tagjai ebben a gazdaságilag kilátástalan helyzetben ezzel kívánnak foglalkozni. Amikor a számtalan fegyverszüneti egyezmény ellenére a legújabb híradások ismét heves tűzharcokról számoltak be Donyeck térségében újabb és újabb halottakkal és sebesültekkel. Az ukrán törvényhozás „munkáját” szemlélve az az érzésem, mintha Kijev azt sem akarná megtartani, ami még megvan. Érthetetlen, hogy jelen helyzetben miért szállnak harcba az Ukrajnában élő 10 milliós orosz és számtalan más nemzeti kisebbséggel, mint a kárpátaljai magyarsággal? És nem mellesleg a mögöttük lévő anyaországokkal.

A különböző pártok 33 politikusa által előterjesztett törvénytervezet egyebek között előírná, hogy az állami rendezvényeken, az állami szervek hivatalos irataiban, továbbá a fegyveres erőknél, a rendvédelmi szerveknél és az államhatáron kötelező az ukrán nyelv használata. Ezenkívül államfő, miniszterelnök, kormánytag, parlamenti képviselő, valamint utóbbiak tanácsadói csak olyanok lehetnek, akik jól beszélik az államnyelvet. Az Ukrajnában bejegyzett lapokban, továbbá a televíziókban és a rádiókban szintén csak az államnyelv használatát engedélyeznék. „A soknyelvűség bevezetésének kísérletéért büntetőjogi felelősségre vonás járna, mivel azt ugyanúgy kezelnék, mint az államrend megdöntésére tett kísérletet. A törvény betartását speciális nyelvellenőrök felügyelnék” – hajmeresztő gondolatok.

Mindezt azzal tetézte az Oktatási Minisztérium, hogy körlevélben szólította fel a magyarok által is lakott járások tanügyi hivatalainak vezetőit és a magyar iskolák igazgatóhelyetteseit, hogy

állítsanak össze listákat a tanintézetekben oktató pedagógusokról aszerint, hogy milyen szinten beszélnek az ukránt.

És van, aki még mindezt fokozná. Larisza Nyicoj gyermekíró, pedagógus, „az ukrán nyelv hős védelmezője” úgy gondolja, hogy amennyiben valaki egy adott nemzetiségi nyelven kíván tanulni, tegye azt fizetett pótfoglalkozásokon, állami iskolában ne biztosítsanak erre lehetőséget. Elmondása alapján az Ukrajnában élő nemzeti kisebbségek oktatásánál a Németországban alkalmazott mintát kellene követni, ahol a migránsoknak az állam nyelvén kell tanulniuk az iskolákban. A teljesen eszement terv kiötlője csak azt felejtette el, hogy a kárpátaljai magyarok például nem bevándorlók.

Az 1700-as évek végi Európa egyik legnagyobb hatalmú és talán legerőskezőbb uralkodója volt II. József, aki rendeletek ezreit hajtatta végre hivatalnokaival, de soknemzetiségű birodalmában ő sem bírta keresztül vinni nyelvrendeletét. Akkor a mai Ukrajnának hogyan is sikerülhetne a fenti törvénytervezetet megvalósítania?

Märle Tamás